

Środa, 14 grudnia 2022 r.

P9_TA(2022)0443

Perspektywy rozwiązania dwupaństwowego dla Izraela i Palestyny

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie perspektywy rozwiązania dwupaństwowego dla Izraela i Palestyny (2022/2949(RSP))

(2023/C 177/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie, w szczególności rezolucję z 18 maja 2017 r. w sprawie osiągnięcia rozwiązania dwupaństwowego na Bliskim Wschodzie ⁽¹⁾,
 - uwzględniając konkluzje Rady z 18 stycznia 2016 r. i 20 czerwca 2016 r. w sprawie procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie,
 - uwzględniając posiedzenie i konkluzje Rady Stowarzyszenia UE–Izrael z 3 października 2022 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie UE z 2021 r. w sprawie osiedli izraelskich na okupowanym Zachodnim Brzegu, w tym we Wschodniej Jerozolimie,
 - uwzględniając unijną listę terrorystów,
 - uwzględniając odnośne rezolucje Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych,
 - uwzględniając konwencje genewskie z 1949 r.,
 - uwzględniając porozumienia z Oslo z 1993 i 1995 r.,
 - uwzględniając arabską inicjatywę pokojową z 2002 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE wielokrotnie potwierdziła poparcie dla rozwiązania dwupaństwowego, zgodnie z którym dwa suwerenne, demokratyczne państwa współistnieją obok siebie w pokoju i gwarantowanym bezpieczeństwie, a Jerozolima jest stolicą obu państw;
- B. mając na uwadze, że Rada Bezpieczeństwa ONZ przyjęła wiele rezolucji w tej sprawie, w tym rezolucję nr 2334 (2016); mając na uwadze, że w oświadczeniu UE-27 wydanym po ostatnim posiedzeniu Rady Stowarzyszenia UE–Izrael wspomniano o tych rezolucjach, podkreślając konieczność ich przestrzegania;
- C. mając na uwadze, że według sprawozdania Biura Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej z 2021 r. w poprzednim roku na okupowanych terytoriach palestyńskich wybudowano jeszcze więcej osiedli (22 030), w szczególności we Wschodniej Jerozolimie, gdzie liczba nowych lokali mieszkalnych wzrosła ponad dwukrotnie w porównaniu z 2020 r. (z 6 288 do 14 894), co wpisuje się w dążenie do dalszej rozbudowy osiedli izraelskich;
- D. mając na uwadze, że prowokacyjne działania i podburzająca retoryka nasilają przemoc i terroryzm, w tym ataki na ludność cywilną, oraz podżegają do przemocy, co zasadniczo nie sprzyja pokojowemu rozwiązaniu konfliktu; mając na uwadze, że Unia składa kondolencje rodzinom wszystkich ofiar;
- E. mając na uwadze, że zarówno Izraelczycy, jak i Palestyńczycy mają prawo do bezpiecznego życia; mając na uwadze, że obejmuje to prawo do ochrony ich terytorium i obrony ich uzasadnionych interesów bezpieczeństwa;
- F. mając na uwadze, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie pogłębiła niestabilność i napięcia geopolityczne w regionie, a do tego gwałtownie zwiększa się brak bezpieczeństwa żywnościowego;
- G. mając na uwadze, że 11 maja 2022 r. podczas izraelskiego nalotu wojskowego w mieście Dżanin na okupowanym Zachodnim Brzegu Jordanu zginęła dziennikarka Szirin Abu Akła; mając na uwadze, że pomimo licznych apeli nie przeprowadzono niezależnego dochodzenia w sprawie jej śmierci, w związku z czym sprawcy tego przestępstwa nie zostali pociągnięci do odpowiedzialności;

⁽¹⁾ Dz.U. C 307 z 30.8.2018, s. 113.

Środa, 14 grudnia 2022 r.

- H. mając na uwadze, że 12 listopada 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości przyjął wyrok w sprawie unijnej polityki stosowania rozróżnienia w handlu produktami pochodzącymi z terytorium Państwa Izrael i z okupowanych terytoriów palestyńskich^(?); mając na uwadze, że UE musi odpowiednio zastosować ten wyrok;
- I. mając na uwadze, że Izrael jest państwem demokratycznym, które przeprowadziło ostatnie wybory parlamentarne 1 listopada 2022 r.; mając na uwadze, że w ostatnich wyborach parlamentarnych w Palestynie, które odbyły się w 2006 r., w Strefie Gazy wygrała znajdująca się na liście UE organizacja terrorystyczna Hamas; mając na uwadze, że ostatnie wybory prezydenckie w Palestynie odbyły się w styczniu 2005 r.;
- J. mając na uwadze, że Strefa Gazy od 15 lat jest blokowana, co spowodowało uwięzienie dwóch milionów mieszkańców na obszarze o powierzchni 40 na 11 kilometrów; mając na uwadze, że według Biura ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (UNOCHA) 53 % mieszkańców Gazy żyje poniżej granicy ubóstwa;
- K. mając na uwadze, że społeczność międzynarodowa nieustannie wzywa do repatriacji zwłok Hadara Goldina i Orona Shaula do Izraela, ponieważ są one przetrzymywane z naruszeniem międzynarodowego prawa humanitarnego w Strefie Gazy, oraz mając na uwadze, że społeczność międzynarodowa wyraziła jednogłośnie solidarność z rodzinami H. Goldina i O. Shaula;
- L. mając na uwadze, że władze Izraela zburzyły kluczową infrastrukturę, którą sfinansowali międzynarodowi darczyńcy w celu zapewnienia podstawowych usług; mając na uwadze, że obecnie liczne obiekty finansowane przez UE lub państwa członkowskie objęto nakazem wstrzymania budowy lub nakazem rozbiórki;
- M. mając na uwadze, że w październiku 2021 r. izraelskie Ministerstwo Obrony wydało nakaz wojskowy, w którym wymieniono sześć palestyńskich organizacji pozarządowych jako „nielegalne stowarzyszenia” (organizacje terrorystyczne); mając na uwadze, że w sierpniu 2022 r. siły izraelskie wtargnęły do biur tych organizacji, skonfiskowały dokumenty i zniszczyły ich wyposażenie;
- N. mając na uwadze, że społeczeństwo obywatelskie w regionie, a zwłaszcza w Izraelu, na Zachodnim Brzegu i w Strefie Gazy, ma do odegrania kluczową rolę w budowaniu mostów w społeczeństwie oraz propagowaniu atmosfery pokoju, tolerancji i braku przemocy;

Zasady ogólne

1. przypomina o swoim niezachwianym poparciu dla wynegocjowanego rozwiązania dwupaństwowego w granicach z 1967 r., zgodnie z którym dwa suwerenne, demokratyczne państwa współistnieją obok siebie w pokoju i gwarantowanym bezpieczeństwie oraz pełnym poszanowaniu prawa międzynarodowego, przy czym Jerozolima jest stolicą obu państw;
2. apeluje, by położyć kres przedłużającemu się konfliktowi izraelsko-palestyńskiemu oraz okupacji ziemi palestyńskiej poprzez wznowienie prawdziwych rozmów pokojowych między obiema stronami na podstawie ustalonych warunków rozwiązania dwupaństwowego, przy wsparciu społeczności międzynarodowej, tak aby doprowadzić do wynegocjowania porozumienia w sprawie ostatecznego statusu i wzajemnego uznania;
3. apeluje do obu stron, aby potwierdziły, że zależy im na rozwiązaniu dwupaństwowym; zwraca się do kolejnego rządu Izraela, aby jasno opowiedział się za rozwiązaniem dwupaństwowym; wzywa przywódców Izraela i Palestyny do powstrzymania się od prowokacyjnych działań i retoryki oraz od podejmowania jednostronnych decyzji;
4. ubolewa nad brakiem wymiernych wyników procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie w ostatnich dziesięcioleciach, co prowadzi do ciągłej przemocy i terroryzmu, stale pogarszającej się sytuacji na okupowanych terytoriach palestyńskich, rosnącej frustracji palestyńskiego społeczeństwa, eskalacji napięcia i braku bezpieczeństwa w Izraelu oraz instrumentalizacji konfliktu przez grupy terrorystyczne i ekstremistyczne;

Przeszkody na drodze do rozwiązania dwupaństwowego

5. przypomina, że osiedla są nielegalne w świetle prawa międzynarodowego, wzywa do natychmiastowego zaprzestania ich budowania i podkreśla, że niedawne decyzje o utworzeniu nowych osiedli jeszcze bardziej zagrażają perspektywom trwałego rozwiązania dwupaństwowego, zwłaszcza na obszarze E1 i na Zachodnim Brzegu; potępia przemoc osadników i wzywa do pociągnięcia ich do odpowiedzialności;
6. zwraca się do Izraela, by wywiązywał się z zadań i obowiązków spoczywających na nim jako władzy okupacyjnej na mocy prawa międzynarodowego, oraz by przestrzegał praw człowieka Palestyńczyków;

^(?) Wyrok z dnia 12 listopada 2019 r., *Organisation juive européenne i Vignoble Psagot Ltd przeciwko Ministre de l'Économie et des Finances*, C-363/18, ECLI:EU:C:2019:954.

Środa, 14 grudnia 2022 r.

7. zdecydowanie potępia ciągły terroryzm wymierzony w Izrael i przypomina o prawie Izraela do istnienia i samoobrony; w pełni uznaje uzasadnione obawy Izraela dotyczące bezpieczeństwa i stojące przed nim wyzwania; przypomina o pełnym prawie Izraela do przeciwstawiania się aktom przemocy oraz o jego prawie do ochrony ludności cywilnej;
8. potępia wszystkie akty przemocy między Izraelczykami a Palestyńczykami, w tym nadmierne użycie siły w operacjach wojskowych przez izraelskie siły obronne, ataki terrorystyczne na niewinnych cywilów oraz ataki na infrastrukturę cywilną, nasilającą się przemoc ze strony osadników oraz ataki prowadzone bez rozróżnienia celu przez palestyńskie organizacje znajdujące się na unijnej liście organizacji terrorystycznych, w tym Hamas, Palestyński Islamski Dżihad i Ludowy Front Wyzwolenia Palestyny, oraz wzywa do natychmiastowego zaprzestania tych działań;
9. podkreśla bezwzględną konieczność współpracy partnerskiej UE z Izraelem, Palestyńską Władzą Narodową, Stanami Zjednoczonymi i partnerami arabskimi w regionie na rzecz zapobiegania dozbrajaniu grup terrorystycznych w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu oraz uniemożliwiania im przemytu broni, produkcji rakiet i budowy tuneli; podkreśla raz jeszcze nadrzędną konieczność rozbrojenia wszystkich ugrupowań terrorystycznych w Strefie Gazy, zgodnie z wcześniejszymi konkluzjami Rady do Spraw Zagranicznych; potępia niedopuszczalne działania ze strony faktycznych władz w Gazie i podkreśla w związku z tym konieczność przejścia przez Palestyńską Władzę Narodową kontroli nad Strefą Gazy;
10. wzywa do pociągnięcia sprawców tych aktów przemocy do odpowiedzialności zgodnie z prawem międzynarodowym; przypomina, że przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka przez państwa i podmioty niepaństwowe, w tym odpowiedzialność za ich działania, jest podstawą pokoju i bezpieczeństwa;
11. potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz odnośnych rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, w tym ostatniej rezolucji nr 2334 (2016), i podkreśla, że należy ich przestrzegać, co UE-27 potwierdziła w oświadczeniu wydanym po ostatnim posiedzeniu Rady Stowarzyszenia UE–Izrael;
12. podkreśla, że należy też dalej wspierać demokrację w Palestynie, i wzywa społeczność międzynarodową do zdwojenia wysiłków na rzecz wzmocnienia jej instytucji z myślą o zapewnieniu jedności w samej Palestynie, gdyż jest to ważny element osiągnięcia rozwiązania dwupaństwowego; wzywa siły palestyńskie, aby niezwłocznie wznowiły wysiłki na rzecz pojednania, zwłaszcza aby przeprowadziły zaległe od dawna wybory prezydenckie i parlamentarne;
13. wzywa do przeprowadzenia w Palestynie przejrzystych, wiarygodnych i pluralistycznych wyborów; wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z tym, że osoby powiązane z organizacjami terrorystycznymi umieszczonymi na liście UE ubiegają się lub chcą się ubiegać o stanowiska polityczne w Palestynie; wzywa Izrael do umożliwienia przeprowadzenia tych wyborów we Wschodniej Jerozolimie; ponownie podkreśla, że UE i Parlament muszą mieć możliwość obserwacji tych wyborów w przypadku otrzymania zaproszenia;
14. potępia podejmowane przez Palestyńską Władzę Narodową i faktyczne władze w Gazie systematyczne próby uciszania głosów sprzeciwu, w tym poprzez arbitralne aresztowania krytyków i przeciwników, którzy są często poddawani torturom lub w inny sposób źle traktowani, a także przez ograniczanie wolności słowa, zrzeszania się i zgromadzeń;
15. wzywa Izrael do zaprzestania powszechnej praktyki zatrzymywania Palestyńczyków, w tym nieletnich, w celu ich wydalenia bez procesu oraz wzywa do poszanowania prawa do rzetelnego procesu sądowego; potępia wykorzystywanie nieletnich jako zamachowców samobójców przez palestyńskie grupy zbrojne;
16. podkreśla, że naród palestyński ma prawo do korzystania z własnych zasobów naturalnych, w tym zasobów wodnych i energetycznych oraz terenów rolnych na własnym terytorium;
17. składa kondolencje rodzinom izraelskich żołnierzy Hadara Goldina i Orona Shaula; ubolewa, że Hamas odmawia wydania ich ciał Izraelowi w celu przeprowadzenia pochówku; apeluje o uczynienie wszystkiego, co możliwe, aby natychmiast sprowadzić ich szczątki; wzywa ponadto do natychmiastowego uwolnienia obywateli izraelskich Avrahama Mengistu i Hishama al-Sayeda, którzy nie popełnili żadnego przestępstwa ani wykroczenia uzasadniającego przetrzymywanie ich w niewoli przez Hamas w Strefie Gazy;

Środa, 14 grudnia 2022 r.

18. apeluje do Państwa Izrael, aby umożliwiło docieranie pomocy humanitarnej do osób najbardziej potrzebujących zarówno na Zachodnim Brzegu, jak i w Strefie Gazy; ponownie apeluje o natychmiastowe zakończenie blokady i złagodzenie kryzysu humanitarnego w Strefie Gazy przy jednoczesnym udzieleniu niezbędnych gwarancji bezpieczeństwa, aby zapobiec przemocy wobec Izraela; ponownie podkreśla potrzebę przyznawania środków unijnych na konkretne projekty w Gazie w zgodzie z trójstronnym mechanizmem wsparcia finansowego dla ludności cywilnej; apeluje o nieograniczony dostęp posłów do Parlamentu Europejskiego do Strefy Gazy;

19. wzywa do natychmiastowego zaprzestania rozbiórki domów palestyńskich; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zażądania rekompensaty za rozbiórkę całej infrastruktury sfinansowanej przez UE na okupowanych terytoriach palestyńskich;

20. jest zaniepokojony kurczącą się przestrzenią dla społeczeństwa obywatelskiego w Izraelu i na okupowanych terytoriach palestyńskich oraz wzywa UE do priorytetowego potraktowania tej kwestii w programie dialogu politycznego z rządem Izraela i Palestyńską Władzą Narodową;

Rola Unii Europejskiej

21. wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz specjalnego przedstawiciela UE ds. procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie do ustanowienia europejskiej inicjatywy pokojowej w celu przywrócenia możliwości politycznych z myślą o sprawiedliwym, kompleksowym i długotrwałym rozwiązaniu pokojowym między Izraelem a Palestyną; apeluje, aby w tym celu przedłużyć mandat specjalnego przedstawiciela UE ds. procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie do czasu skutecznego rozwiązania tego długotrwałego konfliktu;

22. apeluje o nadanie tej inicjatywie formy międzynarodowej konferencji, która byłaby pierwszym krokiem w wielostronnych ramach z zamiarem osiągnięcia tego celu; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy takie jak format monachijski oraz zachęca Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i państwa członkowskie do podjęcia europejskiej inicjatywy na rzecz przywrócenia rozwiązania dwupaństwowego;

23. wzywa UE do zbadania wraz z zainteresowanymi krajami arabskimi, w jaki sposób ich odpowiednie porozumienia w sprawie normalizacji stosunków z Izraelem mogłyby przyczynić się do przyjęcia rozwiązania dwupaństwowego i do rozwoju gospodarczego w regionie;

24. wzywa UE i jej państwa członkowskie do wspierania wszystkich inicjatyw mających na celu wymierzenie sprawiedliwości za naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka; w tym kontekście podkreśla działalność Międzynarodowego Trybunału Karnego;

25. przyjmuje z zadowoleniem decyzję Rady do Spraw Zagranicznych o wznowieniu prac Rady Stowarzyszenia z Izraelem; uważa, że powinna ona wzmocnić partnerstwo między UE a Izraelem, omówić kwestie związane z konfliktem izraelsko-palestyńskim oraz dążyć do ożywienia procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie;

26. uważa, że konstruktywnym przykładem zaangażowania w budowanie mostów między Izraelczykami a Palestyńczykami jest finansowanie przez UE społeczeństwa obywatelskiego; apeluje o programy UE mające na celu zacieśnianie kontaktów międzyludzkich między różnymi mniejszościami etnicznymi i religijnymi, obrońcami praw człowieka, dziennikarzami i organizacjami kobiecymi;

27. podkreśla, że UE i państwa członkowskie powinny wspierać wspólne inicjatywy w sektorach społecznych i gospodarczych, np. w dziedzinie wody i energii, sprzyjające dobrobytowi i wymianie społecznej między obydwojma terytoriami; ponownie wyraża poparcie dla strategii Global Gateway, która w połączeniu z planem gospodarczo-inwestycyjnym dla południowego sąsiedztwa pozwoli rozwinąć stosunki handlowe w regionie;

28. dostrzega rolę Agencji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie w zapewnianiu uchodźcom palestyńskim podstawowych usług; ponownie przypomina o znaczeniu edukacji dla tworzenia perspektyw rozwiązania dwupaństwowego; przypomina, że nienawiść, podżeganie do przemocy i antysemityzm są sprzeczne z wartościami UE i znacznie utrudniają rozwiązanie konfliktu; ponownie zaznacza, że wszystkie podręczniki i materiały szkolne finansowane z funduszy Unii muszą być zgodne z normami UNESCO dotyczącymi pokoju, tolerancji, współistnienia i niestosowania przemocy; podkreśla, że finansowanie unijne będzie wstrzymywane, jeżeli pojawią się jednoznaczne dowody potwierdzające niewłaściwe wykorzystanie funduszy;

29. przypomina, że wszystkie programy nauczania finansowane przez UE muszą być zgodne ze standardami UNESCO dotyczącymi pokoju, tolerancji, współistnienia i niestosowania przemocy, oraz zdecydowanie potępia nawoływanie do nienawiści, przemoc i antysemityzm, które nadal znajduje się w programach nauczania w Palestyńskiej Władzy Narodowej;

Środa, 14 grudnia 2022 r.

o

o o

30. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządóm i parlamentom państw członkowskich, specjalnemu przedstawicielowi Unii Europejskiej ds. procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie, sekretarzowi generalnemu ONZ, sekretarzowi generalnemu Ligi Państw Arabskich, Knesetowi i rządowi Izraela, prezydentowi Narodowej Władzy Palestyńskiej i Palestyńskiej Radzie Legislacyjnej.
